

BÓKUN 10
UM AÐ EINFALDA SKOÐUN OG
FORMSATRIÐI VEGNA VÖRUFLUTNINGA

I. KAFLI
ALMENN ÁKVÆÐI

1. gr.

Skilgreiningar

Að því er varðar þessa bókun merkir:

- a) „skoðun“ aðgerð sem tollgæsla eða önnur eftirlitsdeild framkvæmdir og felur í sér efnislega skoðun, þ.m.t. sjónræna skoðun á flutningatækjum og/eða vörum til þess að ganga úr skugga um að eðli, uppruni, ástand, magn eða verðmæti þeirra sé í samræmi við upplýsingar í skjölum sem lögð hafa verið fram.
- b) „formsatriði“ hverja þá kröfu sem stjórnvald gerir til rekstraraðila og felst í framvísun eða skoðun skjala og vottorða sem fylgja vörum eða annarra upplýsinga, óháð formi eða miðli, í sambandi við vörurnar eða flutningatækið.

2. gr.

Gildissvið

1. Með fyrirvara um þau sérákvæði sem í gildi eru samkvæmt samningum sem Efnahagsbandalag Evrópu og EFTA-ríkin hafa gert sín á milli gildir þessi bókun um skoðun og formsatriði vegna flutnings á vörum yfir landamæri milli EFTA-ríkis og Bandalagsins, sem og yfir landamæri milli EFTA-ríkja.
2. Þessi bókun gildir ekki um skoðun og formsatriði:
 - vegna skipa og flugvéla sem flutningatækja; hún gildir aftur á móti um ökutæki og vörur sem fluttar eru með áðurnefndum flutningatækjum;
 - sem krafist er vegna útgáfu heilbrigðisvottorða eða heilbrigðisvottorða fyrir plöntur í upprunalandi varanna eða landinu sem vörurnar koma frá.

- 3.^{1} Ákvæði um öryggistengt tollefirlit í II. kafla a og I. og II. viðauka við bókunina gilda aðeins milli Evrópubandalagsins og Noregs.
4. Þar sem vísað er til tollsvæðis samningsaðila í II. kafla a og I. og II. viðauka við bókun þessa er átt við
- tollsvæði Evrópubandalagsins,
 - tollsvæði Noregs.

^{1} Málsgreinunum var bætt við með ákvörðun 76/2009 (Stjtið. ESB L 232, 3.9.2009, bls. 40 og EES-viðbætur nr. 47, 3.9.2009, bls.. 45), gildistaka 1.7.2009.

II. KAFLI

STARFSREGLUR

3. gr.

Slembiathuganir og formsatriði

1. Ef ekki er sérstaklega kveðið á um annað í þessari bókun skulu samningsaðilar gera nauðsynlegar ráðstafanir til þess að tryggja að:
 - skoðun þeirri og formsatriðum sem kveðið er á um í 1. mgr. 2. gr. verði framfylgt á sem skemmstum tíma og, sé þess nokkur kostur, á einum og sama stað;
 - skoðunin felist í slembiathugunum, nema gild rök réttlæti annað.
2. Að því er varðar framkvæmd annars undirliðar 1. mgr. skulu slembiathuganir byggjast á heildarfjölda vörusendinga, sem fara um landamærastöð og framvísað er á tollstofu eða hjá yfirvaldi sem annast skoðun yfir ákveðið tímabil, en ekki stykkjafjölda varnings í einstökum vörusendingum.
3. Á sendingar- og ákvörðunarstöðum vöru ber samningsaðilum að auðvelda notkun einfaldra starfsreglna sem og aðferða við gagnavinnslu og gagnaflutninga vegna útflutnings, umflutnings og innflutnings vörunnar.
4. Samningsaðilar skulu leitast við að staðsetja tollstofur, að meðtöldum þeim sem eru inni á yfirráðasvæði þeirra, á þann hátt að sem best sé gætt að hagsmunum þeirra aðila sem viðskiptin stunda.

4. gr.

Reglur um heilbrigði dýra

Á sviðum er snerta heilsuvernd manna og dýra og dýravernd ákvarðar sameiginlega EES-nefndin í samræmi við 2. mgr. 93. gr. samningsins framkvæmd þeirra meginreglna sem gerð er grein fyrir í 3., 7. og 13. gr. og reglna um álögð gjöld vegna formsatriða og skoðana sem framfylgt verður.

*5. gr.**Reglur um heilbrigði plantna*

1. Skoðun á heilbrigði innfluttra plantna skal eingöngu felast í slembiathugunum og sýnatöku nema gild rök réttlæti annað. Slík skoðun skal annaðhvort fara fram á ákvörðunarstað vöru eða á öðrum stað sem tilnefndur hefur verið á viðkomandi yferráðasvæði með því skilyrði að flutningsáætlun vörunnar raskist sem allra minnst.
2. Sameiginlega EES-nefndin skal ákveða, í samræmi við 2. mgr. 93. gr. samningsins, reglur um sannkennslisathuganir á innflutningi í tengslum við vörur sem falla undir löggjöf um heilbrigði plantna. Sameiginlega EES-nefndin skal ákveða, í samræmi við 2. mgr. 93. gr. samningsins, ráðstafanir er lúta að álögðum þóknunum vegna formsatriða og skoðunar í sambandi við heilbrigði plantna.
3. Ákvæði 1. og 2. mgr. gilda ekki um aðrar vörur en þær sem eru framleiddar í Bandalaginu eða í EFTA-ríki nema þær, eðlis síns vegna, stofni ekki heilbrigði plantna í hættu eða hafi verið skoðaðar með tilliti til heilbrigðis plantna þegar þær voru fluttar inn á yferráðasvæði hlutaðeigandi samningsaðila og í ljós hefur komið, við skoðun, að þær standast kröfurnar sem settar eru í löggjöf þeirra um heilbrigði plantna.
4. Ef samningsaðili álitur bráða hættu stafa af innflutningi eða útbreiðslu skaðlegra lífvera á yferráðasvæði sínu getur hann gert nauðsynlegar bráðabirgðaráðstafanir til þess að verjast þeirri hættu. Samningsaðilar skulu þegar í stað tilkynna hver öðrum um aðgerðir sem gripið er til og útskýra nauðsyn þeirra.

*6. gr.**Framsal á valdi*

Samningsaðilar skulu sjá til þess, með beinu framsali þar til bærra yfirvalda og fyrir þeirra hönd, að ein hinna þjónustustofnananna sem í hlut eiga, helst tollgæslan, megi annast skoðun sem þessi yfirvöld eru ábyrg fyrir og, að svo miklu leyti sem slík skoðun tengist kröfunni um að nauðsynleg skjöl séu lögð fram, athuganir á réttmæti og staðfestingu þeirra og sannkennslu vörunnar sem tilgreind er í slíkum skjölum. Þegar um slíkt er að ræða ber hlutaðeigandi yfirvöldum að tryggja að aðstaða sé fyrir hendi til þess að framkvæmda þessar athuganir.

7. gr.

Viðurkenning á skoðun og skjölum

Við framkvæmd þessarar bókunar og með þeim fyrirvara að hægt sé að gera slembiathuganir, skulu samningsaðilar, við innflutning eða um flutning vöru, viðurkenna þá skoðun sem framkvæmd er og þau skjöl sem eru útbúin af þar til bærum yfirvöldum hinna samningsaðilanna og staðfesta að vörurnar samræmist lagalegum kröfum innflutningsríkisins eða sambærilegum kröfum útflutningsríkisins.

8. gr.

Afgreiðslutími landamærastöðva

1. Þar sem umferðarþungi réttlætir slíkt skulu samningsaðilar sjá til þess að:
 - a) landamærastöðvar séu opnar, nema þegar umferð er bönnuð, til þess að:
 - hægt sé að fara yfir landamæri allan sólarhringinn með samsvarandi skoðun og formsatriðum og gilda um vörur sem eru meðhöndlaðar samkvæmt tollareglum um umflutning, þegar flutninga- og ökutæki fara um án farms, nema þar sem skoðun við landamæri er nauðsynleg til þess að koma í veg fyrir útbreiðslu sjúkdóma eða til þess að vernda dýr;
 - hægt sé að framfylgja skoðun og formsatriðum í tengslum við umferð flutningatækja og vörur sem ekki eru fluttar samkvæmt tollareglum um umflutning, frá mánudegi til föstudags í að minnsta kosti tíu klukkustundir samfelld, og á laugardögum í að minnsta kosti sex klukkustundir samfelld, nema um opinbera frídaga sé að ræða;
 - b) sá tími sem um getur í öðrum undirlið a-liðar verði lagaður að raunverulegum þörfum, hvað varðar ökutæki og vörur sem eru fluttar flugleiðis, og honum verði skipt niður eða hann lengdur ef nauðsyn ber til.
2. Ef almenn aðlögun að þeim tímabilum sem um getur í öðrum undirlið a-liðar 1. mgr. og b-lið 1. mgr. veldur vandkvæðum vegna dýralæknaþjónustu skulu samningsaðilar, með því skilyrði að flutningsaðili gefi að minnsta kosti tólf klukkustunda fyrirvara, sjá til þess að sérfræðingur í dýralækningum sé tiltækur á þeim tímabilum; við flutning lifandi dýra má þó lengja fyrirvarann í átján klukkustundir.
3. Ef fleiri landamærastöðvar en ein eru staðsettar í næsta nágrenni við eitt og sama landamærarvæðið geta hlutaðeigandi samningsaðilar í sameiningu samþykkt, vegna tiltekinna stöðva, að víkja frá 1. mgr. að því tilskildu að aðrar stöðvar á því svæði geti afgreitt vörur og ökutæki í samræmi við þá málsgrein.
4. Að því er varðar þær landamærastöðvar og tollstofur og þjónustu sem um getur í 1. mgr., og með þeim skilmálum sem samningsaðilarnir setja, skulu þar til bær yfirvöld, sé þess sérstaklega óskað á afgreiðslutíma og af réttmætum ástæðum, kveða á

um að undantekning sé gerð til að framfylgja skoðun og formsatriðum utan afgreiðslutíma, með því skilyrði og eftir því sem við á, að greitt verði fyrir veitta þjónustu.

9. gr.

Hraðreinar

Samningsaðilar skulu kappkosta að hafa við landamærastöðvar, þar sem slíkt er tæknilega mögulegt og réttlætjanlegt vegna umferðarþunga, hraðreinar fyrir vörur, sem eru meðhöndlaðar samkvæmt tollareglum um umflutning, þegar flutninga- og ökutæki fara um án farms og allur varningur er háður skoðun og formsatriðum sem ekki eru ítarlegri en skoðun og formsatriði vegna umflutnings vöru.

II. KAFLI a ^{2}(*)

^{2} Kafla IIa, greinum og málsgreinum var bætt við með ákvörðun 76/2009 (Stjtið. ESB L 232, 3.9.2009, bls. 40 og EES-viðbætur nr. 47, 3.9.2009, bls. 45), gildistaka 1.7.2009. Greinum 9a til 9g var skipt út með ákvörðun 130/2021 (Stjtið. ESB L [verður birt síðar] og EES-viðbætur nr. [verður birt síðar]), gildistaka 1.6.2021. Hún kemur til framkvæmda til bráðabirgða frá 15. mars 2021.

(*) Varðar ekki Ísland.